

Nyerget se tennék rá, sarkantyút se kötnék... – Kányádi Sándorra emlékezünk. (2. old.)

Teofil nyelv-iskolájában megtanulhatsz madárul. (6. old.)

Lehet, hogy nagyobb kellett volna beléharapnom. (12. old.)

NAPSUGÁR

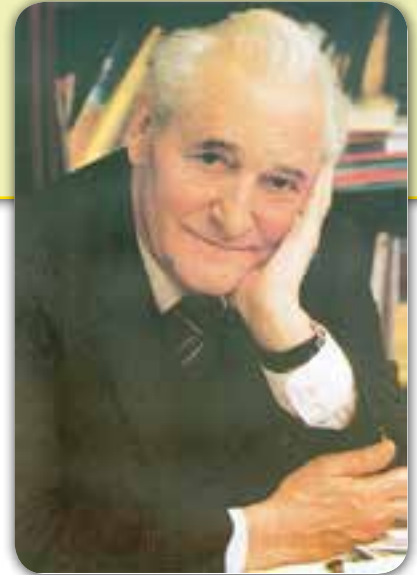
9.

GYERMEKIRODALMI LAP • LXII. ÉVFOLYAM • 693. SZÁM

2018. SZEPTEMBER

KÁNYÁDI SÁNDOR

Nagygalambfalva, 1929. május 10. –
Budapest, 2018. június 20.

Július 7-én búcsúztunk a Napsugár egyik legfényesebb csillagától, a június 20-án elhunyt Kányádi Sándortól.

Ti épp a nyári szünidőre, Ő a csillagösvényre, a Lelkek Útjára indult.

A Kossuth-díjas költő, műfordító, meseíró 30 éven át volt gyermeklapunk szerkesztője, mértékadó alkotója.

Neve, életműve elválaszthatatlan a Napsugártól. Verseskötetektől, tankönyvektől ma már oly jól ismert gyermekversei mind-mind a Napsugár és a Szivárvány lapjain ragyogtak, muzsikáltak először.

Kicsiknek, nagyoknak egyaránt hiteles a Kányádi-versek üzenete. Művészete a székelly falutól az egyetemesig, a népitől a modernig, a pillanat csodájától az örökérvényű gondolatig ível.

Nemcsak emlékét őrizzük meg, hanem napsugaras, szivárványos versek, mesék százaiban ránk hagyott bölcsességét, bizakodását, humorát is.

Kányádi Sándor,
Soó Zöld Margit,
Fodor Sándor
a Napsugár
szerkesztőségében,
2006-ban

A vers az, amit mondani kell.

Ezt válaszolta egyik találkozáson egy falusi kisiskolás, amikor a tanítója sugallta kérdést, melynek veleje az lett volna, hogy mi a vers, ijedtemben – mint a háborús történetek katonája a még föl nem robbant gránátot – visszadobtam:

– Hát te mondd meg, szerinted: mi a vers.

– A vers az – kapaszkodott tekintetembe bátorítáért –, amit mondani kell.

Derűtség tarajlott végig a termen. Csak mi ketten álltunk megilletődve.

Ő egy kicsit a bumerángthól szabadulás könnyebbségével, s hálásan is ugyanakkor, amiért nem nevettem ki. Én meg annak a súlya alatt, hogy ez a kislány kimondta, amit én régóta sejdíték, hiszek s el-elmondok, ha nem is ilyen egyszerűen.

A vers az, amit mondani kell.

(Kányádi Sándor)

KISS LEHEL

Az a nagy tarisznya

Valaki járt a fák hegyén,
s tarisznyáját közénk leejtette.
Nyomában ring a messzi fény,
alatta a Göncöl, a Dél Keresztje.

Itt állunk, s nézünk,
csak nézünk utána
összefogózva úgy igazából,
mint öreg kútjával az utca száda.
Harang zuhog, és kondul a zápor.

Jaj, de jól fog az a szótt tarisznya,
kiváltképpen ilyen nagy időben!

Alma, alma, piros alma,
jut belőle mindenkinek bőven,

s falucskánk tiszta sarában állva
mindannyian elférünk alatta:
örök, mint a költők muzsikája,
s bő, mint az Arany János kalapja.

Ha én zápor volnék

Ha én zápor volnék,
évig érő zápor,
áztatnám a földet
istenigazából.

Hogyha napfény volnék,
melengető napfény,
minden sugaramat
széjjelteregetném.

Ha én harmat volnék,
minden reggel s este
lábujjhegyen lépnék
bársonyos füvekre.

Hogyha szellő volnék,
erdőn, mezőn átál
járnék a virágok
finom illatával.

Kislány vagyok, s ezért
harmat, napfény, zápor
s a vidám szellő is
igaz, jó barátom.

Hogyha lovam volna

Hogyha lovam volna,
zabbal abrakolnám,
kocsiba, szekérbe
soha be nem fognám.
Zabla helyett elég
volna egy kötőfék,
nyerget se tennék rá,
sarkantyút se kötnek.
Szőrén ülném én meg,
s tudom, egy jó szóra
még a tengeren is
egyből átugorna.

Szarvas-itató

Ahol a szarvas inni jár,
moccanatlan a nyír s a nyár.
Még a fűszál is tiszteleg,
mikor a szarvas inni megy,
megáll akkor a patak is,
egy pillanatig áll a víz:
s ő lépked, ringatja magát,
agancsa égő, ékes ág.

Ha a napnak

Ha a napnak lába volna,
bizonyára gyalogolna.

Ha pedig keze is lenne,
akkor ő is cipekedne,
s leülne, ha elfáradna,
ide mellénk, a kispadra.

Kérges kezét térdre ejtvén
merengne a holdas estén.

Úgy várná be, szépen ülve,
hogy őt a föld megkerülje.

DEMÉNY PÉTER

Ősz

A nyár, a forró kályha, már kihűlt,
sorba álltak már a gesztenyék.
A naptárban szőlő és must virít,
és rozsdállik meg beszürkül az ég.

Lefőtt időd most hűlni kezd nagyon,
eltávolodik tőled minden tenger,
csak nézel ki a vörös ablakon,
még gyerek vagy,
de nő benned az ember.

És záporoznak már a gesztenyék,
és velük együtt a jó s rossz jegyek.
És olykor azt gondolod, már elég,
és hullanak benned a levelek.

De aztán mégis szépek a színek,
és édes volt, de üres is a nyár.
Csengetnek, feléd szalad a nagyszünet,
és ez az ősz nem is egy rossz tanár.

TÓTH ÁGNES

Tintakék álom

Tintásüvegek hajóznak az égen.
Illegnek-billenek a szeszélyes szélben.
Tintakék ködöt szitálnak a tájra,
Kék álom borul az iskolára.

Alszik a kréta, alszik a tábla,
Alszik a tanító két lábon állva.
Alvó padokban álmodik sok gyerek,
Csak a csengő éber, csilingelve nevet.

Leugrik a szegről, jól megrázza magát,
Felrázza álmából az alvó iskolát.
Én is felébredek, és örömmel látom,
Milyen szép kék lett a szürke kabátom.

Ha örömmel végzed, minden munka
élménnyé színesedik. A tanulás is.
A Napsugár anyanyelveden és a képek nyelvén
tanít téged százféle csodára, titokra,
emberek, állatok, hegyek és porszemek nyelvére.
Ha a barátunk leszel, megtanulsz patakul és pintyül,
és el nem cserélsz minket – így se, úgy se!

KISS LEHEL

Nyelves strófák

Aki nem tud
virágnyelven,
kérjük szépen,
ne kerteljen!

*

Madárnyelven szólni
akart a kis Tóni,
de csak kot-kot-kotkodácsolt.
Lesz mit gyakorolni!

*

Édes nekünk – miaú! –
a macskanyelv,
csak legyen sok!
Nálunk ez egy alapelv.

*

A pincezár nyelve
majdhogynem egy rőfös,
ennél fogva nehéz egy nyelv,
és télen se szőrös.

*

Harangnyelven tanulgatott
egy szorgalmas lepke,
amíg el nem jött a dél,
és szegényt elkergette.

*

Amíg élünk,
beszélünk –
így is, úgy is.
Anyanyelvet viszont
sosem cserélünk –
így se, úgy se!

LÁSZLÓ NOÉMI

Beszéd

Mikor az utcán végignézek,
beszélgetnek az ablakok.
Nyílnak, csukódnak, tábláikon
az égbolt fénye átragyog.

Lábam alatt kopog a járda,
ruganyos aszfalt, kockakő.
A járdaszélen két platánfa
kitért ágakkal égre nő.

A térközépen bronzruhában
kőhöz ragasztott, hős urak.
Bámulom őket, hallgatózom,
hátha valamit mondanak.

Nyelviskola

Bárnyfelhő-parókával ébredt a nap. Álmosan kukucskált át a fák lomb-sátrain. Harmatcseppek sorjáztak a fűszálak hegyén, mint elhullatott üveggyöngyök.

Teofil, a törpe erre-arra fülelgetve járta az erdőt. Amint háza közelébe ért, és kitérta a kertkaput, mintha csak váratlan kincsre bukkant volna, olyant csillant a szeme, akár egy napfürdőző tükörcserép. Előkapta tarisznyájából füzetét, ceruzáját, és jegyzetelni kezdett. Aztán még jó ideig nyitogatta, csukogatta a kaput, hol kilépett, hol belépett rajta.

Terka, a felesége éppen az ágyneműt szellőztette a verandán. Fejcsóválva figyelte férjét.

– Jössz vagy mész, Teofil? Vagy te magad sem tudod eldönteni? S mit firkálsz folyton abba a füzetbe? – vonta kérdőre a törpét.

– Jegyzetelek – válaszolta kurtán Teofil.

– Kapunyitogatás közben? Furcsa szokásaid lettek, nem mondom. Megolajozhatnád már azt a kaput, rémesen nyikorog.

– Miért némítanám el azt, ami szólni akar? Mi lenne, ha olajjal itatnának minket is, valahányszor beszédre nyílik a szánk? – elmélkedett a törpe.

– Félrebeszélsz, Teofil. Hagyd abba már a kapunyitogatást, és gyere reggelizni. Tuli nagyon éhes.

Teofil pontot tett a mondat végére, becsukta a kertkaput, és beballagott a konyhába.

– Hány fürjtojásból kéred a rántottát? – kérdezte Terka.

– Háromból, de egyenként szeretném megsütni őket.

– Napról-napra rigolyásabb vagy, Teofil. Miért nem jó együtt sütvé a három tojás?

– Oka van annak, anyjuk.

– Én is külön sütvé szeretném a tojásokat – kapott az alkalmon Tuli.

– Na tessék! Ragályos betegség a szármárság – háborgott Terka.

– Teofil felverte a tojásokat, olajat öntött a serpenyőbe, és sorra sütni kezdte. Sütés közben fel-felütötte jegyzetfüzetét, és bele-beleírt.

Tulinak tetszett a szokatlan helyzet, élvezettel utánozta nagyapját.

– Pont rántottásütvé közben szállt meg az ihlet? Miről álmodozol folyton? Csak nem szakácskönyvet írsz? – kíváncsiskodott Terka.

– Dehogy, komolyabb dolgokkal foglalkozom. Nyelvészkedem. Pontosabban: nyelveket kutatok.

– Nafene! Itt az erdő mélyén? Miféle nyelveket? Nem járnak errefelé idegenek. Tán csak nem madárnyelvet?

– Nem, azzal már rég foglalkoznak mások. Teljesen ismeretlen nyelveket, melyeket még senki sem tanulmányozott. Leírom a nyelvtanukat, és szótárt készítek hozzájuk.

– És mire való mindez? – értetlenkedett Terka.

– Arra, hogy lépést tart-sunk a világgal. Senki sem boldogulhat manapság nyelvismeret nélkül. Nyelv-iskolát nyitok az erdő-lakóknak.

– És aztán mire megyünk a nyelvtudásunkkal, ha ki sem mozdulunk innen? – értetlenkedett Terka.

– Minden nyelv egy új világba vezet, anyjuk. Világjárók lehetünk akkor is, ha sohasem tesszük ki a lábunkat az erdőből... – melegedett bele mondandójába izgatottan Teofil.

De Terka félbeszakította:

– Na, én megyek inkább a szemem világába – legyintett, és továbbállt virágot locsolni.

Teofil elkedvetlenítette felesége bizalmatlansága. Kókadtan ült a konyhaszéken. Tuli megsajnálta, és az ölébe pattant, hogy megvigasztalja.

– Nagytata, én is szeretnék beiratkozni a nyelviskolába – lelkesedett.

– Te leszel az első tanítványom, kis-unokám. Örülök, hogy fogékony vagy az újdonságok iránt. Szerencsére a nyelvérzéked is megvan hozzá. Ha elkészülök a tananyag összeállításával, meghirdetem a tanfolyamot.

A következő hónapokban Teofil az eddiginél is lázasabb igyekezettel kutatott, jegyzetelt, s mint kiderült, nem hiába: szeptemberben kitarult az iskola kapuja. Jöttek a tanulni vágyók mindenfelől, zsúfolásig megteltek az osztálytermek.

Teofil egész nap tanított; egyik nyelvről a másikra váltott, alig győzte szusszal. De lelkesedése nem lankadt, mert fáradságát nagy siker koronázta: néhány hónap sem telt bele, tanítványai már anyanyelvi szinten zörögtek szárazavarul, susogtak lombul, mennydörögtek viharul, csörgedeztek patakul, cseperészttek ereszül, nyikorogtak kertkapuul, sercegték rántottául...

Minden nyelv egy új világba vezet, anyjuk. Világjárók lehetünk akkor is, ha sohasem tesszük ki a lábunkat az erdőből...

CSEH KATALIN versei

Szeptember

Szent Mihály hava, őszelő,
libbenő sárga keszkenő.
Száll az ökörnyal, itt van,
galagonyabokron villan.

Rövidülnek a nappalok,
már a nap sem úgy ragyog,
mint nyári rekkenőségben,
gyülevész felhők az égen.

Földanya hava, szeptember,
dacos szél jelenti: érkezel.
Út mentén lapik szállingóznak,
nem sietnek, ácsingóznak...

Kérdések, válaszok

Hogyan beszélnek a fák?
Suttognak az őszi szélben,
megosztják a titkokat,
majd álomba ringnak szépen.

Hogyan beszélnek a felhők?
Ráérősen, lassan, lágyan,
a minap hallottam őket,
mikor égi sétán jártam.

Hogyan beszélnek a csillagok?
Mintha verset szavalnának,
nézik egymást csodavárón,
aztán páros táncot járnak...

Tud-e beszélni a csönd?
Emberi fül azt meghallja?
Mikor a csönd megszólal,
tudd, hogy az a szíved hangja.

Follhegy

CSEH KATALIN

Kisgyerekkoromban nagyon szerettem hallgatni a meséket, amelyeket felolvastak nekem a szüleim. Mindig beleképzelttem magam valamelyik mesehős helyzetébe, és gondolatban továbbszőttem a cselekményt. Kedvenceim közé tartoztak *Móra Ferenc Csilicsali Csalavári Csalavér* című meseregénye, illetve *Benedek Elek meséi*. Később a versek világa is kezdett érdekelni: a ritmus, a rímek összecsengése, a különleges szókapcsolatok, a sorokból áradó sajátos hangulat... *Szilágyi Domokos* és *Weöres Sándor* gyermekversköteteit rongyosra olvastam. Aztán második koromban gondoltam egy nagyot, és megírtam első versemet:

Szép hegy, nagy hegy
a Kárpátok,
akárcsak egy szürke ló.

Nem arattam nagy sikert vele, a bátyáim ki is nevettek. Egy kicsit búslakodtam, mégsem ment el a kedvem a versírástól. Azóta is érzem, és tudom, hogy:

A vers tükör, a vers ablak,
megláthatod bennük magad.
A vers játék, a vers komoly,
álom-tetőn csillag-gomoly.
A vers a csönd, a vers a hang:
szívben konduló csönd-harang...

A stylized illustration of a tree with dark, thin branches and a thicker trunk. The tree is decorated with various autumn leaves in shades of orange, red, and brown. Several small birds are perched on the branches. One bird is sitting on a large, round, woven nest. Another bird is perched on a small wooden birdhouse attached to the trunk. The background is a light, warm color, suggesting a bright day.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Erdei pinty

Szólj hozzám a pintyek nyelvén,
A pintyversenyt most
pont én nyerném.
Pintyül primán, pazarul csacsogok,
Nem kell kotta, ha dalolok: tanulok.

Építek tollból, fűből, szorból,
S ha puha és apró, hát kockakőből.
A technika minden fészek titka,
Kár, hogy a lágyabb kötömb ritka.

BERTÓTI JOHANNA

Verébnyelv

Az énekes kismadarak
gúnyolódnak a verébbel:
„Csivitelő csicsergésed
a mi hangunkkal nem ér fel!

Trillázunk és fütyörészünk,
mióta világ a világ,
te csak csacsogsz,
locsogsz, fecsegsz.
Micsoda hétköznapiság!”

A veréb ezt füle mellett
elengedi, és odébb ül.
Tudja, hangja
nem a legszebb,
de örül, hogy tud verébül.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Beszédes természet

Milyen nyelven susognak a fák?
S vajon hány nyelven beszélnek?
Nincs ember, ki nem érti szavát,
ennek a kusza beszédnek.
A vackor gyakran halkszavú,
suttogva szól a körtefához,
az alma olykor igen édes,
lehajol a savanyú szilvához.
A hold az égen sápadt ezüstmeg,
hajlong a hárs, a birs, a meggy,
dalol a vegyeskórus-lomb,
ha arra téved egy fáradt vörösbegy.

Az aranyeke és a csodamalom

Első rész

Édesapámék, amikor kisgyermekek voltak, az öccsével nagyon szerettek mesét hallgatni.

Nyári estéken, fényes holdvilágnál Zsazsa néniük ölébe ültek, s onnét nézték a csillagos eget, s kérlelték néniüket, hogy meséljen nekik a csillagokról, folyókról, szülőfalujukról.

A Göncölszekér az égen mendegélt, Zsazsa néni pedig mesélt, mesélt:

– Egyszer réges régen, a Göncölszekér szalmát vitt a Tejúton. A szalma tetején két legényke játszadozott. Gyönyörű aranyhajú ikergyermekek. Olyan egyformák voltak, mintha egymás tükörképei lennének.

A szekér kereke váratlanul egy csillag-rögre futott, s nagyot döccent. Abban a pillanatban a két legényke lepottyant a szekér tetejéből.

Mit gondoltok, hová pottyantak? Hát éppen Búzásbocsárdra, egy hatalmas búzamező kellős közepébe. Alig látszottak ki a búzából.

– Most mihez kezdjünk, merre menjünk, hogy szekerünk utolérjük? – kérdezték egymástól.

Ekkor a búzakaralások meghajoltak, s szétváltak előttük, hogy utat mutatva elvezessék őket Kalász királyhoz.

Az öreg király nagyon megörült a két aranyhajú legénykének, hiszen tucatnyi lánya között egy szem fia sem akadt. Boldogan fogadta őket szolgálatába.

Teltek-múltak az esztendő, mikor egy napon Kalász király birodalmába betört a fekete sárkány. Felperzselte az aranyló búzatablákat, kiszárította a földet, majd ahogy jött, el is viharzott. Odalett a sok munka, oda a vetés.

– Nem lesz kenyerünk, éhen pusztulunk! – sírtak az emberek.

Hiába volt a királynak sok kincse, arannyal nem lakik jól az ember.

Nem maradt semmi más, csak egy marék búzamazg és egy pogácsányi liszt.

Akkorra a két ikergyermek daliás, ügyibe való legénnyé cseperedett, már a bajszuk is kiserkedett. Kalász király elé álltak, s kérték, engedje őket világgá, hátha találnak valakit, aki segíteni tudna a bajban.

Szomorú volt a király, hogy a két legényt el kell maga mellől engednie. Az utolsó csepp lisztből süttetett nekik egy pogácsát, és könnyezve útnak eresztette őket.

Messze jártak már, dombokon, völgyeken túlonnan túl, mikor az út egyszer csak kétfelé ágazott előttük.

– Én erre, te meg arra! – egyeztek meg, s kettétörték a pogácsát. – Ha bármelyikünk bajban van, a Göncölszekér rúdja vörösen fog izzani – emlékeztették egymást, s ki-ki elindult a maga útján.

Az a legény, aki balra indult, csakhamar megéhezett, ezért nekiült elfogyasztani a pogácsát. Amint eszegeti, megszólal egy icipici hangyácska:

– Kérlek, te legény, adj egy morzsát, mert éhen halok!

– Adok én jó szívvel többet is – felelt a legény, s azzal lemorzsolt a pogácsából a hangyácskának.

– Jót tettél velem, ezért segítek neked! Tudom, hogy nagy az éhínség, sehol enni-való. Menj az óriáshoz, nála találsz azt, amit keresel. Ha bajban vagy, csak kiálts be értem egy hangyabolyba!

Megköszönte a legény a jó tanácsot, s továbbindult.

Ment, mendegélt, s lám, egyszer csak egy hatalmas kapuhoz ért. Tárva-nyitva találta.

Ez lehet az óriás birodalma – gondolta a legény, s belépett. Bizony, hogy az volt, mert itt a cserebogarak akkorák voltak, mint az ökrök, a madarak pedig, mint a sárkányok. Az egyik madár csőrébe is kapta a csodálkozó legényt, s szállt vele magasra, egy irgalmatlan nagy fa tetejére, ott hatalmas fészkébe ejtette, s továbbrepült.

– Innye! Innen aztán nincs menekvés – keseredett el a legény.

Mindeközben a másik legény, aki jobbra indult, épp a pogácsáját készült megenni, amikor éktelen brekegést hallott. Látja,

hogy egy éhes róka békát akar vacsorázni.

– Hé, te róka! – kiáltott rá a legény –, ne-sze, itt a pogácsám, engedd el azt a békát! Azzal odadobta pogácsáját a rókának, az mohón rákapott, és elszaladt vele.

A béka nagyon hálálkodott:

– Bármikor bajban leszel, csak vess egy követ a tóba, s én ott leszek! – mondta, s elugrált.

Már estére járt az idő. A legény felnézett az égre, s Űramfia, mit lát? A Göncöl rúdja vörösen izzik.

**Kalász király birodalmába
betört a fekete sárkány.
Felperzselte az aranyló
búzatáblákat...**

– Induljunk szaporán – szólt a lábához a legény –, a testvérem nagy bajban van. Arra sietett, amerre a szekér rúdja mutatott.

Nemsokára a hatalmas kapuhoz ért. Rávágott ök-lével, s az nagyot döndülve kinyílt.

A kapuban ott termett az óriás:

– Ki merészel háborgatni?! – kiáltotta mérgesen.

– Adjon Isten, óriások óriása! – köszönt a legény.

– Mi szél vetett erre, törpe? – morgott az óriás, amikor észrevette a fűszálaknál nem nagyobb legényt.

– Testvéröcsém bajban van, ha segítesz rajta, egy életem van, azt is a kezedbe ajánlom! – szólt bátran a legény.

(A mese befejező részét az októberi Nap-sugárból olvashatjátok el.)

DÖME ZSUZSA

Kuty napló

Jön még kutyára dér!

A kívülálló talán csak azt veszi észre, hogy ma különösen élénk vagyok. Ha azonban az illető észlelése kellő éberséggel párosul, könnyen megállapíthatja, hogy a szokottnál is hangosabb ugatásom a szomszéd kinyiffant csengőjét hivatott helyettesíteni.

Forgalmas napnak nézünk elébe. A hozánk és a szomszédba érkezők egymásnak adják a kilincset. Hurrá, végre egész nap

ugathatok! Ha én nem lennék – gondolom fontosságom teljes tudatában –, az érkezők nem nyerhetnének bebocsátást. Mivel előbb-utóbb úgyis megáll majd valaki a kapunk előtt, célszerűségi okokból abba sem hagyom az ugatást, egyfolytában ugatok.

– Ez már több a soknál! – elégeli meg a szomszéd, a fejét csóválja (ez nála nem ugyanazt jelenti, mintha én a farkamat csóválnám), s majdnem felnyársal a tekintetével. Nem szól egy szót sem, mert nagyon fegyelmezett, de öles léptekkel a kapuhoz megy, indulatosan sarkig tárja, és egy téglával jól ki is támasztja, nehogy becsukódjon.

Értek belőle. A kapu nyitva van, bejöhet akárki. Ugatni, jelezni felesleges. Mindenki szabadon jöhet-mehet. Rám itt ezek szerint nincs szükség. Akár el is mehetnek.

Sértett hercegnőként vonulok támaszpontomra, a gödrömbe, ahonnan mindent jól lehet látni, engem azonban nem vesznek észre. Elhatározom, hogy azért sem ugatok többet. – Na, megállj csak! – gondolom. – Jön még a kutyára dér!

Először a postás érkezik. Tanácstalanul ténfereg az udvaron. Aztán hivatlan kéregetők özönlik el közös udvarunkat, fát, vasat és mindent, ami mozdítható gyűjtenének, elvinnék a lomot, de nincs, aki odaadja nekik, mert jelző vakkantásaim hiányában a szomszéd nem nyit ajtót.

Lassanként kisebb tömeg verődik össze az udvarunkon. Köztük van a postáson és a guberáló brigádon kívül a szomszéd gyerekkori cimborája, a feleségének a nagymamája meg a rossz csengőt jóra cserélni szándékozó villanyszerelő. Ha már így összejöttek, kedélyesen eldiskurálgatnak egy darabig, mígnem az erélyes nagymama határozott zörgetésére megjelenik a szomszéd. Bosszúsan néz végig a zajos gyülekezeten, és azt morogja:

– Csak tudnám, minek van kutya a háznál, ha nem ugat.

A nyelvem hegyén a frappáns felelet:

– Magad ugass, ha kutyád nincsen! – de a jószomszédi viszony érdekében a viláért se ellenkeznek velem.

– Na, ugye, mégis csak jó a kutya a háznál! – ujjongok inkább vígan, s az őszinte örömtől kitör belőlem az ősi terelőöszön. Körbe-körbe futkározva az udvaron lelkes vakkantásokkal egy kupacba terelem össze a népes sereget.

Kutyaharapást szőrével

Tulajdonképpen felesleges megnyomnia a csengőt. Egyrészt azért, mert vezeték nélküli, vadonatúj csengőnk ismét csütörtököt mondott, másrészt pedig azért, mert a kutyatársak kórusa úgyis mindig idejében jelzi az érkezését. De ő azért rendszeresen csenget, kopogtat, dörömböl. Több se kell nekem, teljes erőmből nekivágodom a kapunak, s a házunk előtt állót teli tüdőből, kifulladásig ugatom.

Végre megtalálta a kulcsát, megnyugodva jön ajtót nyitni Kisgazdim. Óvatosan résznyire nyitja a kaput – ez nekem bőven elegendő. Látva kisurranásomat, a Magyar Posta uniformisát viselő jövevény rémülten hátrál, és bosszúsán jegyzi meg:

– Ez nem volt valami jó ötlet. Éppen az imént harapott meg az a szemközti vadállat.

– Kutyaharapást szőrével! – mondaná együttérzően Kisgazdim, akinek minden élethelyzetre van készenlétben egy népi bölcsessége. De nincs rá ideje. Én ugyanis nem hagyom sértegetni, vadállatnak nevezni a kutyacimborámat, s mogorván belemarok a postás nadrágszárába. Ezután, minden különösebb koncepció nélkül, mérgesen ugrálok körülötte körbe-körbe.

A hang- és zűrzavar fokozódik. Mi, utcabeli ebek kivételesen összefogunk, s torkunk szakadtából egyfolytában ugatunk, a zöld egyenruhás meg fojtott hangon, de véget nem érően és meglehetősen cifrán káromkodik.

Közben megszámlolja, átadja a hozott pénzt is. Kisgazdim udvariasan elnézést kér a viselkedésemért, a küldeményt megkö-

szöni, átveszi, s azt mondja:

– Apád, anyád idejőjjön!

Őszintén remélem, hogy ezt nem a postás felmenőire értette.

Azóta a barátságtalan fiatalember nem csenget be (engem persze nem tud falhoz állítani, mindenképpen megugatam), viszont bedob a postaládánkba egy értesítőt.

– Lehet, hogy nagyobbbat kellett volna beléharapnom – dohogok dühösen, miközben Gazdim összeráncolt homlokát figyelem: szemüveg nélkül próbálja elolvasni a levélszekerényből kihalászott cetlit. Az értesítőben az áll, hogy mivel a posta alkalmazottja eredménytelenül kísérelte meg a pénz kifizetését, szíveskedjünk elfáradni érte a legközelebbi hivatalba.

Ezt a mázlit! Az örömtől madarat lehetne velem fogatni. Nemrég érkezünk haza mai sétánkból, s a jelek szerint várhatóan ismét útra kelünk. Izgalmamban alig bírok magammal. Izgek-mozgok, jövök-megyek, figyelek. A sejtésem csakhamar beigazolódik, Gazdim csiszeg-csoszog, készülődik. A pórázért nyúl!

Na, mit mondtam?!

Én is mehetek!

Kvak

és az imádkozó sáska

Szervusztok,
kís cimboráim!

Remélem, élményekben gazdag volt a nyári vakációtok. Én a természetet jártam, és nagyokat játszottam a barátaimmal. Azt játszottuk, hogy szörnyek vagyunk, és a földre érkeve kalandokba keveredünk. Olvastam, hogy a rémfilmek szörnyei gyakran nem mások, mint kinagyított rovarok. Innen jött az ötlet, hogy imádkozó sáskának „öltözzem”. Kartonpapírból fogazott karokat vágtam ki, azokat mozgattam fenyegetően. Nagy sikerem volt. Barátaim nem ismerték az imádkozó sáskát, azt mondták, jó ötletet adtam nekik a karneválra.

Ti láttatok már imádkozó sáskát? Szerintem ő a rovarok alienje (élien, idegen szörny).

Az imádkozó sáska vagy ájtatos manó (latin neve *Mantis religiosa*) valóban úgy tartja a karját, mintha imádkozna. De ájtatossága ne tévesszen meg: mozdulatlanul, környezetébe beleolvadva csak arra vár, hogy lecsapjon áldozatára.

Kik az áldozatai? Mindenféle rovar. Nem válogatós, és farkasétvágya van – így hát a kertészek barátja még akkor is, ha kártékony és hasznos rovar egyesesen kerül az étlapjára. A 3. képen épp egy kicsi pók a reggelije.

Igencsak természetes, ujjnyi hosszúságúra is megnő. Feje háromszög alakú, szeme hatalmas. Fejét szinte egészen körbe tudja forgatni. Próbáljátok ki: mi csak egy negyed körre vagyunk képesek. Zöldes-barnás színével mesterien beleolvad a környezetébe. Sokáig képes teljesen mozdulatlan maradni. Anyuka vagy a tanító néni nagy öröme ezt is kipróbálhatjátok: meddig bírtok mozdulatlanul ülni?

Az 1. képen épp a harmatcseppeket törli le magáról, hogy csillogásuk ne árulja el a lesben várakozó rovarvadászt.

No és az imádkozás? Ha veszélyt érez, izmos mellső lábát összeteszi, mintha imára kulcsolná össze. Ám szándéka szerint ez a mozdulat inkább a bokszolókéra emlékeztet, sőt még szárnyát is megemeli, hogy hatalmasabbnak tűnjön. Figyeljétek meg a 2. képet.

Sokan azt hiszik, hogy harap, de ez nem igaz, legfőnnebb a lábán levő apró tüskék szúrnak meg, ha megfogjuk, és próbál kiszabadulni. Nem bánt, hát mi se bántuk. Ne feledjük, hogy hasznos kis katonája a természetnek.

Ez az ezerszeres nagyításban rémes szörnyeteg valójában apró rovar, mely hasznunkra van, és türelemre tanít. BRRREKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

*Legyetek természetbarátok!
Várom rajzaitokat!*

Szilágyi Lilla,
Bogdánd

Kovács Zsófia Vera,
Avasújváros

Bándi Viola,
Csíkmenaság

25.
NAPSUGÁR
 tábor
 Illyefalva, 2018.

Az idén bélyeggyűjteményével nyert tábort a **kolozsvári S. Toduță Zeneliceum IV.**; a **marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum IV.**; a **szatmárnémeti Hám János Teológiai Líceum IV.**; a **gyimesközéploki Hidegségszádi Iskola IV. osztálya**; a **bihar-szentjánosi IV.**; a **csíkdánfalvi III. SbS**; a **zabolai III. B osztály**. A **kolozsvári Báthory István Líceum** csapata a Kurutty-verseny, a **nagybányai Németh László Líceum IV. osztálya** a nagyváradi Mesevetélkedő, a **szilágysomlyói IV. osztály** a Barangolás az EU-ban Verseny, a **kolozsvári Apáczai Csere János Líceum IV.**, a **marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum IV. K**, a **nagyváradi Szacsvey Imre Iskola IV. D osztálya** a Kőrösi Csoma Sándor Anyanyelvi Vetélkedő országos győzteseként jutott el a Napsugár-táborba.

A szűnni nem akaró eső nem szegte kedvünket, de műsorunkat el-eláztatta. Derekasán álltuk a sarat, de az árvíz végül két nappal korábban véget vetett táborunknak.

A tábor támogatói:

Én iskolám,

köszönöm most neked...

(Ady Endre: Üzenet egykori iskolámba)

Családias hangulat a kolozsvári Onisifor Ghibu Iskola magyar tagozatán

Nagyon szeretnek a kolozsvári Onisifor Ghibu Iskolába járni a magyar tagozaton tanuló gyerekek, hiszen – mint mesélték – erős, összetartó a közösség, változatosak, játékosak a tevékenységek, rengeteget rajzolnak, kézimunkáznak, fociznak, kirándulnak. És ami talán a legfontosabb: mindig mindenben segítik egymást, sőt, ha valaki éppen szomorú, osztálytársai felvidítják.

Nemcsak a kisdiákok, hanem a tanítók is úgy látják, öröm ehhez az iskolához tartozni, annak ellenére, hogy nem nagynevű belvárosi, hanem kisebb külvárosi iskoláról van szó.

A gyerekek közt akad, aki úgy véli, „galambkönyű” lesz ebben a tanévben is a tanulás, mások szerint kicsit mindig nehezebb a következő év, mint az előző volt.

Bántó Jutka, Illés Csilla, Kisfaludi Antónia, Korabian Krisztina tanító néni is egyetértett az-
zal, hogy a Ghibuban rendkívül jó a közösségi szellem.

– A külvárosi iskola egyik óriási előnye a kicsi létszám, hiszen így családias hangulatot teremthetünk az osztályokban. Ha a gyermek otthonosan érzi magát, könnyebben megnyílik, és fogadja el társait is – mondta Bántó Jutka.

Illés Csilla nagyon örül annak, hogy a gyerekek szívesen, jókedvvel járnak az iskolába:

– Otthon érzik magukat, és ez a legfontosabb,

mi, tancik pedig megpróbáljuk barátságossá tenni a környezetet.

– Gyönyörű együtt dolgozni a gyerekekkel, és a nehéz napok mellett mindig ott vannak a pillanatok, amik tovább lendítenek – fűzte hozzá Kisfaludi Antónia.

Korabian Krisztina azt mesélte, nem közösitik ki, hanem elfogadják és segítik egymást a gyerekek ebben az iskolában. Emellett szeretnek versenyekre, táborokba járni.

A Ghibuban számos iskolán kívüli tevékenységet szerveznek, tánccra, furulyakörre, teniszre is járnak a gyerekek.

A Kőrösi Csoma Sándor Anyanyelvi Vetélkedő (KAV) megyei szakaszát tavaly a Ghibu szervezte, a tervek szerint ez a következő években is így marad.

Tanév végén a gyerekek és szüleik közül a legtöbben úgy döntöttek, hűek maradnak ehhez az iskolához, hogy erősítsék a magyar tagozatot.

**Kiss Judit riportja
Fényképezte Salamon Orsolya**

Levelező

Nyújtsa fel a kezét, aki egy cseppet sem várta, hogy megkezdődjön a tanév! Mert szép a vakáció, vidám a nyár, de a végére már kezd unalmassá válni, hiányoznak az osztálytársaid, a tanítód, a szünetek, de még az órák is egy kicsit.

Vajon hányan vagytok, akiknek a Napsugár is hiányzott a vakációban? Ti nagyon hiányoztatok nekünk, különösen Kószabószának.

A nyár elején szép számmal kaptunk levelet tőletek, illik hát, hogy megköszönjük, és felsoroljuk a küldők nevét, osztályát.

Valamennyien tavalyi osztályuk szerint szerepelnek: Bartalis

Magor, Hármásfalu; Imre Tamás, Marosvásárhely; Orbán Andrea, Kibéd; Fodor Kristóf, Szamosújvár; Máté Sarolta, Csíkszentdomokos; Kerekes Kriszta Mónika, Boér Noémi, Dés; Zeller Bianka, Torja; a székelyudvarhelyi Tompa László Iskola II. A; a szatmárnémeti Református Kollégium IV., a Bălcescu–Petőfi Iskola III. C; a gyergyószentmiklósi Kós Károly Iskola IV. A, a Fogarasy Mihály Iskola IV. A; a marosvásárhelyi N. Bălcescu Iskola III. C, a G. Coșbuc Iskola III. B, az Al. Ioan Cuza Iskola II., a R. Guga Iskola IV. C, az Európa Iskola II. D, a Római Katolikus Líceum II.; az aradi Csiky Gergely Főgimnázium III.; a sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola III. E osztálya; a szilágycsehi IV.; a bogdándi III–IV.; az ákosfalvi III.; a csíkdánfalvi III. SbS; a szépvízi III.; a kézdiszárzapatki III.; a tordai III.; a biharszentjánosi IV.; a zabolai III. B; a szilágybagosi III. B; a dési III., IV.; az ivői IV. osztály; aranyosgyéresi, magyarlapádi, szabadkai olvasóink.

Mészáros István, Zilah;
György Boglárka,
Gyergyószentmiklós

- Családtagok lettetek összevont osztályunkban. Hihetetlen öröm volt látni a Napsugárban rajzaikat, megfajtéseinket, képeket a legszebb élményeinkről. Köszönjük nektek! Várjuk, hogy viszontlássuk egymást szeptemberben. **Kürti Csilla tanító néni és a bogdándi Napsugár-rajongók**

- A gyimesközéploki Bükkhavasi Iskola tavalyi III. osztálya boldogan küldte el a kész Napsugár-bélyeggyűjteményét. Reméljük, az érte járó ajándéknak is ugyanígy örültek. És reméljük azt is, hogy **tanítójuk, Geréd Erzsébet** az új tanévben gyakran küld majd nekünk rajzot, megfajtést, kézimunkát és ilyen vidám osztályképet is.

● Szabó Éva tanító néni osztálya a kolozsvári Báthory István Líceumból a cseppkövek birodalmában járt. A barlangok világa izgalmas, titokzatos, és a mi Erdélyünk barlangokban is nagyon gazdag. Csapjatok fel barlangászni!

● Huszárcsákós fiúk és székelyruhás kislányok ünnepelnek Imre Tünde tanítónő küküllőszéplaki osztályában.

● A múlt tanév végén is többszáz olvasónk látogatta meg szerkesztőségünket. Kőrösi Mária tanító néni szalárdi osztálya számára a velünk való találkozás a kolozsvári kirándulás egyik legizgalmasabb eseménye volt.

● A mezőfényi negyedikesek évek óta lelkes olvasóink. A nyári szünetre készülődve Hevele Zsuzsa tanító néni ezzel a „bélyeggyűjtős” képpel és jókívánságokkal búcsúzott tőlünk.

● Póra Annamária tanító néni felejthetetlen kirándulásra vitte osztályát a marosvásárhelyi Művészeti Líceumból. Vidám és érdekes képeik közül azt választottuk ki, amelyiken Elek apót ülük körül. Tudjátok, hogy hol van ez a szobor?

● A boldog kacagás egyszerre szól a kezdődő vakációnak, a csodaszépre sikerült bélyeggyűjteménynek és a jó barát Napsugárnak – fűzték hozzá fényképükhöz Marton Irénke tanító néni nyáradszeredai negyedikesei.

Rejtvénypályázat

Kedves rejtvényfejtő apródaim! Ebben a tanévben is izgalmas feladatokkal várlak benneteket. A rejtvény pályázat feladatának megoldói közt minden hónapban öt díjat sorsolunk ki, pályázhatsz egyénileg vagy osztályoddal közösen.

A Rejtvénykirály

Peti, miért ilyen rövid a vakációról szóló fogalmazásod?

VÍZSZINTES

1. A megfejtés első része
8. Pénzügyi űrlap
9. Csepű, kender
10. Ibrik része!
11. Énekhang
12. A végén kiönti!
13. Nyári zöldséges étel
15. AAAAA!
16. Felsőfokot jelölő szócska
17. Zajos Iván monogramja
18. Fűves
20. Nem ugyanaz
21. Hamis, nem valódi
22. Tengerészek itala
23. Intro közepe!
25. Reális, hihető

16. Talál
19. Pár választás kezdete!
20. Továbbtűnő idő
22. Karaván közepén halad!
24. Török Ödön monogramja
25. Római számok, összegük 505
26. Séta mássalhangzói

FÜGGŐLEGES

1. Ezen a napon
2. Becézett Edit
3. Becézett Róbert
4. Nemzetközi kamionjelzés
5. Antal Vera névjegye
6. „Méztermő” fa
7. Páncóvég!
11. Mint a vízszintes 16.
12. A megfejtés második része
13. Titkon figyel
14. Összead, kivon

1	2	3	4	5	V	6	7	A ↘
8						9		
	10				11			I
12				13			14	
15			16				17	
18	GY		19			20		
	O		21		22			
23	24			25				26
↙ R			I					

VAJNÁR ILONA rejtvénye

Nyertesek

Az áprilisi, májusi, júniusi megfejtéseket honlapunkon találjátok meg: www.napsugar.ro/nyertesek.php

Íme a három rejtvény pályázat nyertesei: Czédula Ingrid Hanga, Marosvásárhely; Szabó Hanna, Szilágycseh; Virág Dániel Zsolt, Keresztvár; Altfatter Adolf, Nagyvárad; Deák Iringó, Barót; Szász Dária Klementina, Kányád; Cseke Réka, Oklánd; Gődér Viktória, Érköbölkút; a szatmárnémeti Ion Creangă Iskola III. B; a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium III. B; a marosvásárhelyi G. Coşbuc Iskola III. B; a nagyváradai 16-os Iskola III. E osztálya; a krasznai IV. C; a csíkdelnei IV. osztály; mezőfelei, seprődi olvasóink. Valamennyien tavalyi osztályuk szerint szerepelnek.

Találd ki!

1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

1

A magyarlapádi gyerekek szívesen „utaznak” ide:

1. Vízrel tisztít
2. 1
3. Por és víz keveréke
4. Máj váladéka
5. Szaglószerv
6. Ollós állat
7. Ragadozó madár
8. Nyit ellentéte
9. Kerti szerszám
10. A labda a kapuba jut

2

Párosítsd a közmondások kettészakadt részeit.

1

A

3

2

B

4

D

E

C

5

F

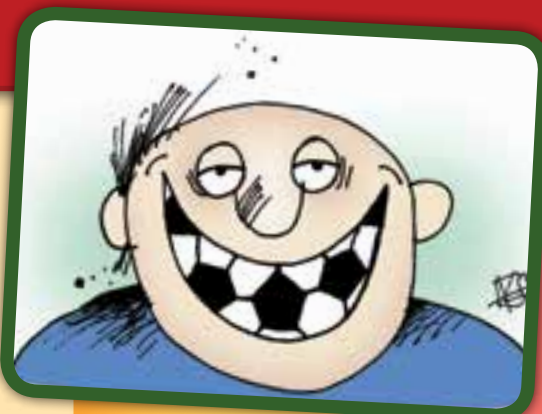

6

G

7

GÓLÖRÖM
Könczey Elemér
karikatúrája

Logikai bukfencek

Sokkal messzebbre látunk sötétben, mint világosban. Ki látja fényes nappal a csillagokat?!

...

A teve nagyon szívós állat. Élete végéig kibírja víz nélkül.

...

Mindenhol jó, de legolcsóbb otthon.

...

Az önző csak magára gondol. Az irigy másokra is!

...

Mikor megszülettem, anynyira meglepődtem, hogy több mint egy évig meg sem tudtam szólalni.

...

Ha a féked javíthatatlan, legalább a dudát állítsd hangosabbra.

...

Milyen jósnő az, akihez előre be kell jelentkezni?! Nem tudja, hogy jövök?

...

Tudod, mit kell szedni, hogy lefogyj? A lábadat!

...

Tegnap kidobtam az ébresztőórát. Mindig olyankor csörgött, amikor aludtam.

Mit gondol...

a majom? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Mit gondol a pelikán és a halacska?

Az áprilisi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Jaj, oda a zsákmányom! Bukórepülésben alája kerülök, és bekanalazom. – Tőlem ugyan manőverezhetsz, ha már elértem a tengert.
- Pfuj, ez a hal romlott volt! – Milyen jó, hogy befújtam magam borz-sprével!
- Röptében is elkapom a halat. – Kellett nekem a magasugrást gyakorolni!
- Majdnem elgázolt egy repülő, és az ebédem is odalett! – Szabadság!!!
- Ha így megy tovább, éhen halok! – Hová jártál repülőtanfolyamra?

- Jaj, repül a vacsorám, pedig csak úszni tud!
- Meg kellene próbálnod csukott szájjal repülni.
- Micsoda kitolás, hogy a szárazföld fölött ejtesz el!
- Ne nyíl, szám, nem fáj fejem. – Szia, pelikán, belőlem sem lesz ma halászlé!
- Lehet, hogy valóban az aranyhalat fogtam ki?
- Ha visszadobsz, teljesítem egy kívánságodat.
- Úgyanez: lyukasmarkú ember és lyukascsőrű pelikán.
- Hogy is van az a mese a hízelgő rókával és a hollóval?

Lőrinczi Adél, Székelyudvarhely; a seprődi IV.; a maroskeresztúri III. B; a lövétei IV. B; a szamosújvári III.; a szilágybagosi III. B; a dési III-IV.; a bogdándi IV. osztály

Szólj, szám!

1. Az *iskola* latin eredű szó: *scola*. Sok nyelv vette át, és alakította a maga képére. Értelmezték az *iskola* szóbokrának néhány hajtását. Mit jelent: iskolás, iskolázott, iskoláztat, iskolaérett, iskolakerülő, iskolaorvos. Van egy magyar eredetű, régies szavunk, ami szintén iskolát jelent. Melyik ez a szó?

2. Mit jelentenek ezek a közmondások: Addig járt iskolába, míg a málé kisült. Legjobb iskola a tapasztalás. Ha a deákot kötve viszik az iskolába, nem lesz pap belőle. Többet járt az iskola mellé, mint az iskolába. Ne csak tudd a jót, hanem tedd is.

3. Nem mindegy! Foglaljátok mondatba a következő szavakat: tud, tudd, ad, add, mond, mondd, szid, szidd, szed, szedd.

Az áprilisi, májusi megfejtéseket honlapunkon találjátok meg: www.napsugar.ro.

Nyertesek: Barabás Eszter, Székelyudvarhely; a szászrégeni P. Maior Líceum III. B; a székelyudvarhelyi Móra Ferenc Iskola III. A; a zilahi I. Maniu Iskola III. osztálya; a maroskeresztúri III. B; a kápolnásfalvi IV.; a maroshévízi III.; a magyarói III. B osztály; a fehéregyházi iskolások. Valamennyien tavalyi osztályuk szerint szerepelnek.

Várjuk minden nyelvőr vitéz megfejtését, szó-móka ötletét.
A NEGYEDIKES CSAPATOK a megyei döntőn elért eredmények és *Szólj, szám!* pontszámuk alapján jutnak be a KAV országos döntőjébe. Szeptembertől februárig minden feladat megfejtését küldjétek be közösen, összesítve, a csapat vagy az osztály nevében.

Szó-móka

Vicces meghatározások:

- Kusza őszi földtakaró – zavar.
- Nyerítő buli – lóbál.
- Önműködő fadarab – robot.
- Jegy nélkül utazó eb – potyakutya.
- Süllyedő ülőhely – apad.
- Károgó birka – varjuh.

Maszat Művész és a festés öröme

Első idei találkozásunk nem a festés technikájáról, csupán magáról a festés örömről szól. Akár vízfestéssel, akár temperával vagy akrillal dolgoztok, a feladat lényege ugyanaz.

Hatásosabb és sikerebb a munka, ha zenét is hallgattok közben. Képzeljétek el, milyen nyomot hagynak a táncoló ecsetek a papír-táncparketten. Nincsenek szabályos formák, csupán foltok, vonalak, könnyedén és lazán egymásba kapcsolódó képelemek. A végeredmény pedig egy színes forgatag. Nem kell a látott formákhoz ragaszkodni, a zene ritmusa, a hangulatod vezesse az ecseted.

Hagyni kell, hogy magával ragadjon bennünket az áradat – mondta Kandinszkij orosz festőművész, az első absztrakt akvarell alkotója.

A festékréteg száradása után, a képzeletetek szerint fekete filccel, tussal kiegészíthetitek a képet, határozottabb körvonalat adhattok a foltoknak.

Még izgalmasabb a játék, ha kis csoportokban, nagyobb papírlapon dolgoztok. Ha sötétebb táncparketten táncolnak az ecsetek, érdemes világosabb vagy fehérrel kevert színeket használni.

Örömteli festést, maszatolást kívánok mindenkinek!

Nálatok milyen festéknyomot hagytak a papír-táncparketten a vidám ecsetek? Küldjétek el nekünk!

Havonta!
3 díjat!
sorsolunk ki

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Unipan Helga képzőművész 55 éve lapunk munkatársa. Ebben a lapszámban a 3. oldalon is láthatjátok rajzait.

Ma is előttem van, ahogy édesanyám felolvas nekem, ujjával követve a sorokat. Én közben az illusztrációkat figyeltem, és később, bár olvasni még nem tudtam, ujjamat ugyanúgy veztettem a betűk alatt, miközben kívülről mondtam a verset, mesét. Édesapám szenvedélyesen gyűjtötte a könyveket, köztük művészalbumokat is, melyeket nekünk is szabad volt lapozgatni. Sokat rajzoltam, mint minden gyerek, de nem gondoltam, hogy jobban, mint bármelyikük. Egy Karácsonykor a magam készítette üdvözleteknek olyan sikerük volt, hogy még a szomszédok is vásároltak belőlük. Iskolásként mégis régésznek készültem, aztán egy barátnőm unszolására a képzőművészeti egyetemre jelentkeztem, grafika szakra.

Utolsó éves voltam, amikor Soó Zöld Margit (Iti), a Napsugár akkori képszerkesztője bejött a műtermünkbe, és szólt, hogy a lap illusztrátorokat keres. A próbamunka jól sikerült, Itikével és a Napsugárral pedig életre szóló barátság vette kezdetét.

NAPSUGÁR -bélyeggyűjtemények

A Napsugár-bélyeggyűjtemények legfőbb üzenete: ragaszkodtok gyermeklapunkhoz, és végtelen a teremtő fantáziátok. Köszönjük! Reméljük, ti is örvendtetek ajándékainknak!

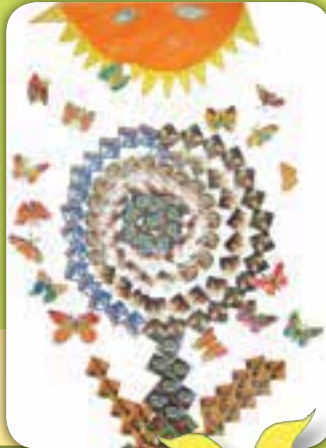
Arad, Csiky Gergely
Főgimnázium,
Khell Jolán osztálya

Érszalacs,
Gellén Beáta
Gizella tanítványai

Szatmárnémeti,
10-es Iskola, Reich
Annamária osztálya

Bánffyhunyad,
Kis Magdolna
tanítványai

Fazakas Erika osztálya,
Körtvélyfája

Csíkszentdomokos,
Cseralji Iskola,
Székely Csilla diákjai

Szentegyháza,
Mihály Éva
osztálya

Dés, Czirmay
Júlia tanítványai

Székelyudvarhely,
Bethlen Gábor Iskola,
Kányádi Csilla diákjai

Gyimesközéplek, Bükkhavas,
Rácz Árpád tanító osztálya

Demeter Izabella
osztálya, Kend

Mezőfény, Maier Éva
kisdiákjai

Bihar, Czirják
Beáta osztálya

Négyfalu,
Balázs Rita
tanítványai

Kristóf Mária
osztálya,
Brassó,
Áprily Lajos
Főgimnázium

Rigó Márta
diákjai,
Székelyzsombor

Nagykároly, Kalazanci
Szent József Líceum,
Baumgartner Katalin
osztálya

Homoródalmás,
Felszegi Réka
kisdiákjai

Hadad,
Domokos Emese
osztálya

Küküllőszéplak,
Imre Tünde osztálya

Csíkdánfalva,
Geréd Erika és Márton
Annamária tanítványai

Nagyvárad,
Szent László Líceum,
Mikó Anita diákjai

Nagyvárad,
Szacsvey Imre Iskola,
Alföldy Andrea osztálya

Őszelő hava, szeptember

Szorgos és hűséges árpádi olvasóink **Bunău Irén tanító néni** segítségével két csodaszép tanévkezdő ajándékot küldtek nekünk: az okos bagoly origami hajtogatással, az alma kisollóval faricskálva készült. Sokat kell vele bibelődni, de megéri!

Bartha Denise tanító néni tordaharasztonosi osztálya egyszerű és újszerű sünikézimunkával (tüskéit kettőbe hajtott lapból vagdoszták be, és borzolták fel) és a színes-fehér szimmetria játékan alapuló gyümölcskollázzsal leptek meg minket.

Fülöp Hajnal tanítónő krasznahorváti kisdiákjai természetes anyagokat használtak fel hangulatos őszi képeikhez.

Gipszből öntött mécses-tartójukat vidám színekkel és szerencsét hozó jelképekkel díszítették **Hover Judit tanító néni** magyar-gerőmonostori nebulói.

Az őszelő hangulata, színei, sőt illata is megelevenedik a marosvásárhelyi T. Vladimirescu Iskolában készült művészi képeken. **Gábor Lizetta tanítónő** osztálya tujaágacsokból, mohából, levelekből, tobozpikkelyekből ragasztotta, majd rajzzal egészítette ki az alkotásokat.

A rendezett rajz rendezi a lelkedet is. **Nagy Lenke tanító néni** ivói osztályának levélkompozícióin a rajzot szigorúan szabályozzák az átlók, a színezésben viszont fegyelem és szabadság együtt érvényesül.

Ugyanezek az értékek jellemzik **Finna Enikő tanítónő** tordai diákjainak érdekes rajzait is. Itt a mozaik-háttér hordozza a szabályos ritmust, a fa a szabadon ágazó képzeletet.

Kátai Judit tanítónő nyárádszeredai negyedikesei közös munkával készítették el a középkori várkastélyt. Ha összefogtok, a ti osztályotoknak is hasonló dísz és védővára lehet.

Az iskola, a tanulás jelképe a tudós bagoly-doktor.
Lássunk néhány bagoly-ötletet.

Pávai Erika tanító néni dési kisdíákjai paszuly-kávés-kukorica-tollú baglyot ragasztottak.

A 425 éves Tamási Áron Gimnázium a bölcsesség, a tudás **székelyudvarhelyi** bástyája. Köszönésére az elemi osztályok más-más technikával készítették el a Gimi (mindenki így becézi) címerében szereplő baglyot. **Székely Emőke** osztálya filcből, a **László Máriáé** fából, a **Nyárádi Izabelláé** természetes anyagokból, falevelekből, magokból, a **Fancsali Adélka-Leilláé** tobozból varázsolt sok-sok ötletes baglyot. **Szabó Zsuzsa** kisdíákjai fából, kőből alkottak féldomborműveket.

Irkafirka

Cadar Erika tanítványai
írták a kolozsvári
O. Goga Iskolában:

Újra visszajöttünk,
Halljátok, gyerekek!
Újra olvassa szemetek
A Napsugárt, Szivárványt,
A legszebb olvasmányt.

Vers, ének és mese,
Rejtvények gyűjteménye,
Ha ezt mind elolvasod,
Bölcs leszel és okos!

A kíváncsi gyereksereg
Bejárta a rengeteget,
Tengereket, vizeket,
Hegyeket és völgyeket.

Most itt az ősz, az új tanév,
Kezdődik egy szép új év!
Kispajtások, hajrá hát,
Mindenkinek jó munkát!

Minden reggel iskolába
futok, sietek,
kiflit veszek Kovácsnál,
s a táskámba teszem.
Iskolában tanulok,
s minden percet kihasználok,
hogy jó tanuló lehessenek.

Farkas Tamás,
Nyárádszereda

Égei Dávid,
Lövete

Megy a felhő, jön az eső,
Fúj a szél, és jön a dér.
Itt van már az ezerarcú,
Színes őszi fény.
Csicsériék elindultak,
A gólyák már elvonultak.
A gyerekek korán keltek,
Iskolába eregéltek.
Korán reggel én is keltem,
Jóízűen reggeliztem,
Virágcsokorral kezemben
Iskolába megérkeztem,
S szeretett tanítómat
Örömmel köszöntöttem.

Zoltáni Márk,
Sepsiszentgyörgy

A III. osztály nagyon jó,
A tanító néni mindig mosolygó.
Az osztálytársaim szeretnek,
De néha heccelnek is engem.
Szeretek én tanulni,
Matekozni, olvasni.

Borbély Milán Attila,
Sepsiszentgyörgy

Simó Boglárka,
Székelyudvarhely

A Napsugár kezdő oldala mindig vicces,
kreatív. Hű, de ami benne van... Csodálatos. A
sok rejtvény, mese, rege, vicces nyelvtörők, ké-
zimunkák, illetve az ügyes kis sportolók, meg
még sorolhatnám. Napsugár! Már hatvanegy éve
szórakoztatod a gyerekek többségét. Ha minden
Napsugár-olvasó el kéne mondja, mi mindent
szeret benned, egy évig tartana! Van egy kéré-
sem: soha ne hagyd abba! Maradj velünk!

Hozó Petra Rebeka, Gyergyószentmiklós

Így érezzük magunkat
a Napsugárt olvasva.

Török Fruzsina, Marosvásárhely

Dénes Réka,
Barót

Itt van az ősz,
kezdődik az iskola,
elmúlt a nyári
vakáció kora.
Sokat tanulunk,
sokat dolgozunk,
idén újra
iskolába járunk.
Fogom a táskám,
és megyek iskolába.
Mindenkinek siet
a keze és a lába.
Hol van a kabát,
hol van a táska?
Induljunk már iskolába!
Reggel megyünk,
míg oda nem érünk,
s írunk, míg
mindent meg nem értünk.

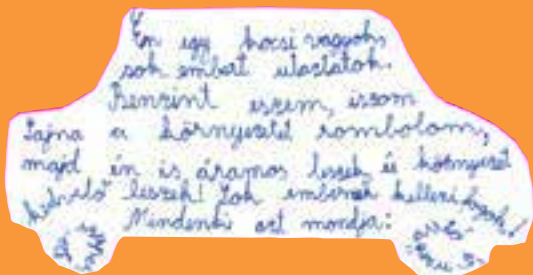
Zefer Viktória
Adrienn,
Érmihályfalva

Tănase Dorina,
Csíkszereda

Volt egyszer egy iskola,
Az én osztályom járt oda.
Volt s lesz ott, aki csintalan,
De az ember nem hibátlan.
Vannak, kik figyelnek órán,
Belőlük tudós lesz talán.
Van ott még egy kedves tanci,
Nagyon jól tud tanítani.
Ennyi volt az osztályomról,
Írok még az iskoláról.

Dénes Boglárka,
Marosvásárhely

Mihály Balázs,
Lövete

Egyszer volt egy ceruza,
énekelt ő, nem csoda?
Mert, hogyha ő énekelt,
élvezték a gyerekek.

Amikor ő írdogált,
szép betűket firkált.
Megteltek a füzetek,
jutalom is járt érte.

Kui Balázs Sándor,
Nyárádszereda

Ceruzának nagy a hegye,
Laci mondja: – Ide vele!
Nagyon sokan írnak velem,
Minden gyerek rajzol velem.
Tolltartóban van a helyem,
Órán mindig elővesznek,
Piros, sárga, zöld és lila,
Nincsen itten semmi hiba.

György Zoltán Botond,
Nyárádszereda

Szalai Balázs,
Szalárd

Címlap:
TOMOS TÜNDE

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: O45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÓSZABÓCSZA üzenetei

Olvass,
és küldj
rajzot róla!

Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!

Húha! Mennyi érem, kupa és oklevél! Czirmay Júlia tanító néni büszkén mutatja be dési osztálya sportolóit (balról jobbra haladva): Sebi Bence, asztalitenisz, atlétika; Szabó István, tenisz; Kertész Márk, futball; Varga Loránd Levente, futball; Madár Dávid András, atlétika, sakk. Föl, föl, fiúk! – üzenjük mi is.

Az aranyosgyéresi Nagy testvérek fényképét édesanyjuk küldte el nekünk. Ákos és Csilla minden délután cselgáncsedzésre jár, de szeretnek kerékpározni, görkorcsolyázni és kosárlabdázni is. Ákosnak Nyitrai Elvira, Csillának Kerekes Laura a tanító nénije.

A Tündérboszorkány című könyvhöz Dénes Bíborka diákjai, Kilin Bernadett, Székely Szabolcs és Monorean Noris készítettek könyvajánló plakátot a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumban.

Új tanév,
új rovatok

Nincs két egyforma ember, virág vagy zsiráf, és nincs két egyforma Napsugár sem. Az új tanévben is sok meglepetéssel hívogatunk.

Én
iskolám...

TOLLHEGY rovatunkban a Napsugár költői, meseírói emlékeznek első mese- és könyvélményeikre, sőt legelső „műveikre” is.

Kiss Judit újságíró erdélyi iskolákba látogat. Rovatának címe: ÉN ISKOLÁM... Hívjátok meg ti is!

Tollhegy

E lapszám
támogatói:

Ára 4 lej, 400 Ft

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

RMDSZ
KOMMUNIS ALAPITVÁNY

Minden hónapban vágjátok ki, és ragasszátok nevetek mellé az osztály közös gyűjtőlapjára a bélyeget. Áprilisban küldjétek el az osztály névsorával és tanítók nevével együtt. Érdeemes, hiszen értékes mesefüzetet, állatkerti, múzeumi belépőt, sőt talán még illyefalvi tábort is nyertek vele. Légy földműves! – biztatott Kószabósza a 2010. októberi Napsugárban: https://www.napsugar.ro/pdf/koszabosza/mester/kb_foldmuves.pdf

Mesterségem címe:
FÖLDMŰVES